Взаємна правова допомога та екстрадиція

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Закон про взаємну допомогу у кримінальних справах 2000 року

Закон про взаємну допомогу у кримінальних справах 2000 року (MACMA) — головний закон про співпрацю з іноземними прокурорами. Його повна назва визначає мету як сприяння «наданню та отриманню міжнародної допомоги у кримінальних справах». Генеральний прокурор є центральним органом в обох напрямах: запити із Сінгапуру «може надсилати лише Генеральний прокурор», а кожен запит іноземної держави має бути адресований йому.[1]

Закон розрізняє дві групи держав. Деякі форми допомоги, як-от отримання доказів, доступні будь-якій іноземній державі. Інші, зокрема накази про надання документів, обшук і виїмка та виконання наказів про конфіскацію, зарезервовано для «визначених» іноземних держав. Міністр може оголосити

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

державу визначеною, якщо з нею діє договір, меморандум про взаєморозуміння чи інша угода про допомогу. Державі, яку не визначено, все одно можуть надати певні форми допомоги, якщо вона зобов'яжеться виконати майбутній зустрічний запит Сінгапуру.[2] Така побудова відображає значення, яке Сінгапур надає взаємності, — тема, що постійно повертається в його регуляторній дипломатії.

Підстави для відмови та подвійна кримінальність

Генеральний прокурор мусить відмовити в запиті в низці випадків, перелічених у статті 20(1). Серед них злочини «політичного характеру», суто військові злочини, запити, мета яких — завдати шкоди особі через її расу, релігію, стать, етнічне походження, громадянство чи політичні погляди, випадки, коли особу вже засуджено, виправдано чи помилувано за ту саму поведінку, злочини «недостатньої тяжкості» та допомога, яка «суперечила б публічним інтересам». Він також може відмовити, якщо допомога створила б «надмірне навантаження» на ресурси Сінгапуру чи загрожувала б безпеці будь-якої особи.[3]

Для примусових форм допомоги діє принцип подвійної кримінальності. У запиті про наказ про надання документів, ордер на обшук чи виконання наказу про конфіскацію слід відмовити, якщо поведінка, вчинена в Сінгапурі, «не становила б злочину за сінгапурським правом». Підпункти (4) і (5) містять спеціальні правила щодо іноземних злочинів ухилення від сплати податків.[4] Ці положення належать до реформ, якими Сінгапур зробив тяжкі податкові злочини предикатними

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

злочинами для відмивання грошей і відкрив свою банківську систему для іноземних податкових органів. Цей розвиток простежує розділ II частини E.

Накази про надання документів і захист доказів

Накази про надання документів показують, як закон захищає і іноземне розслідування, і причетних осіб. Визначена іноземна держава може просити про наказ, який зобов'язує особу в Сінгапурі надати певну річ для кримінальної справи за кордоном. Якщо йдеться про фінансову установу, заяву подають до Загального відділення Високого суду. Суд має переконатися, що є розумні підстави підозрювати, що конкретна особа вчинила іноземний злочин або отримала від нього вигоду, що річ, імовірно, матиме «суттєву цінність» для іноземної справи і не захищена адвокатською таємницею, а також що надання не суперечить публічним інтересам. Невиконання без поважної причини або надання істотно неправдивих чи оманливих матеріалів карається штрафом до S$ 10 000 або позбавленням волі на строк до двох років.[5]

Іноземна держава, яка отримує документи, мусить зобов'язатися використовувати їх лише для заявленої мети і повернути чи знищити їх на вимогу. Без такого зобов'язання в запиті слід відмовити.[6] Для банків ці правила означають, що документи клієнтів залишають Сінгапур лише після судового рішення. Клієнта зазвичай не повідомляють заздалегідь, проте наказ ґрунтується на висновках, які суд зафіксував у матеріалах справи.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Закон про екстрадицію 1968 року

Екстрадицію регулює Закон про екстрадицію 1968 року (Extradition Act 1968), ухвалений у перші роки незалежності. Злочин, що тягне екстрадицію, має каратися «максимальним покаранням у вигляді позбавлення волі на строк не менше 2 років або суворішим покаранням». Закон застосовується до іноземної держави лише тоді, коли міністр так постановить повідомленням у віснику (Gazette), а на практиці це передбачає наявність договору. Тоді кожного втікача з такої держави можна затримати й видати за умов, передбачених законом і договором.[7]

Діють класичні обмеження. Жодну особу не можна видати за злочин «політичного характеру», а для видачі потрібно, щоб право запитувальної держави або договір не дозволяли судити особу за інші злочини, вчинені до видачі (принцип спеціалізації, rule of specialty). Окремі частини закону стосуються оголошених територій Співдружності та Малайзії. Належно засвідчений малайзійський ордер може візувати магістрат, і тоді його виконують у Сінгапурі. Втім, магістрат може відмовити у видачі або відкласти її, якщо вона була б несправедливою чи гнітючою.[8] Візування ордерів — спадщина спільної правової історії Сінгапуру та Малайзії, яку описує частина C.

Договори та прогалини між ними

Мережа договорів Сінгапуру про екстрадицію вужча, ніж у великих європейських фінансових центрів. Багато років відсутність договору з Індонезією була джерелом напруги: стверджували, що індонезійські бізнесмени, обвинувачені в корупції чи банківському шахрайстві після Азійської фінансової

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

кризи, знайшли притулок у Сінгапурі. Договір про екстрадицію нарешті підписали на неформальній зустрічі лідерів (leaders' retreat) у січні 2022 року разом з угодою про оборонну співпрацю.[9] Відтоді він набрав чинності.[10] До відносин із двома найближчими сусідами повертається розділ IV частини I.

Там, де договору про екстрадицію немає, частину прогалини заповнюють взаємна правова допомога і депортація. У справі про відмивання грошей 2023 року засуджених іноземців після відбуття покарання депортували до Камбоджі, Японії та Сполученого Королівства в травні–липні 2024 року.[11] Депортація — адміністративний захід без гарантій екстрадиції. Вона не забезпечує, що особа постане перед судом за злочини, вчинені деінде.

Співпраця регуляторів і підрозділів фінансової розвідки

Формальна взаємна правова допомога — лише один канал. Офіс звітності про підозрілі операції (STRO), сінгапурський підрозділ фінансової розвідки, створений на підставі статті 5 CDSA, може передавати інформацію відповідному іноземному органу, якщо вона може стосуватися розслідування іноземного тяжкого злочину. Умови передбачають домовленість із цим органом і зобов'язання щодо конфіденційності та використання, зокрема що інформацію не використовуватимуть як доказ.[12] Тож фінансова розвідувальна інформація може рухатися швидко, а докази для суду однаково мають пройти повільнішим каналом формального запиту.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Третій канал — наглядова співпраця. Коли 24 травня 2016 року Управління грошово-кредитного регулювання Сінгапуру (MAS) зобов'язало BSI Bank закрити сінгапурські операції, що стало першим відкликанням статусу торговельного банку (merchant bank) з 1984 року, воно оголосило фінансові стягнення на суму S$ 13,3 млн за 41 порушення Повідомлення MAS 1014. MAS передало справи шести представників вищого керівництва та працівників банку публічному обвинувачеві й заявило, що «тісно співпрацює зі Швейцарською службою нагляду за фінансовими ринками (FINMA)» задля впорядкованого закриття.[13] Наглядовий захід, передання справи для кримінального переслідування та координація з наглядовим органом країни походження швейцарського банку склали один пакет. Цю модель докладніше розглядає частина E.

Примітки

1. Mutual Assistance in Criminal Matters Act 2000, повна назва, ст. 7 і 19(1) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩

2. MACMA, ст. 16(1), 16(2)(b) і 17(1) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩

3. MACMA, ст. 20(1) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.); MACMA, ст. 20(2) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩

4. MACMA, ст. 20(3) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.); MACMA, ст. 20(4) і (5) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

5. MACMA, ст. 22(1), (2) і (4) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.); MACMA, ст. 25 (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩
6. MACMA, ст. 20(2A) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩
7. Extradition Act 1968, ст. 2(1), визначення "extradition offence" (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.); Extradition Act 1968, ст. 4(1) і 7(1) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩
8. Extradition Act 1968, ст. 8(1) і 8(2)(c) (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.); Extradition Act 1968, частина 5 (ст. 27–30, території Співдружності) і частина 6 (ст. 32–39, Малайзія), зокрема ст. 33(1) і 36 (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩
9. Wikipedia, "Indonesia–Singapore relations" (дата звернення: листопад 2026 р.): договір про екстрадицію підписано на "5th Singapore–Indonesia Leader's Retreat" у січні 2022 р., відповідно до нього обидві країни "will grant extradition for a comprehensive list of extraditable offences"; на тій самій зустрічі підписано угоду про оборонну співпрацю. ↩
10. Набрання чинності договором про екстрадицію між Сінгапуром та Індонезією в березні 2024 р. і його ретроспективна дія щодо злочинів, учинених до 18 років тому. ↩
11. Wikipedia, "2023 Singapore money laundering case" (дата звернення: листопад 2026 р.): депортація Wang Baosen і Su Wenqiang до Камбоджі 6 травня 2024 р., Su Haijin і Su Baolin до Камбоджі та Vang Shuiming до Японії 1 червня 2024 р., Zhang Ruijin, Chen Qingyuan і Lin Baoying до Камбоджі 15 червня 2024 р., Wang Dehai

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

до Сполученого Королівства 6 липня 2024 р. і Su Jianfeng до Камбоджі 26 липня 2024 р. ↩

12. CDSA, ст. 5(1) і 48 (текст за lawplayer.com, дата звернення: листопад 2026 р.). ↩

13. MAS, “MAS directs BSI Bank to shut down in Singapore”, медіареліз, 24 травня 2016 р., mas.gov.sg. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com